

Binnen de vaste commissie voor Digitale Zaken hebben enkele fracties de behoefte om enkele vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat over de brief d.d. 8 mei 2024 inzake «Voortgang Datavisie Handelsregister» (Kamerstuk 32 761, nr. 298).

De fungerend voorzitter van de commissie,
Kathmann

Adjunct-griffier van de commissie,
Muller

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

- Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie
- Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie
- Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie
- Vragen en opmerkingen van de leden van de NSC-fractie
- Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

II Antwoord / Reactie van de bewindspersoon

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie bedanken de Minister voor de brief van 8 mei 2024 inzake de Voortgang Datavisie Handelsregister alsook de aanhangige stukken. Naar aanleiding hiervan hebben deze leden nog enkele vragen.

De leden van de PVV-fractie lezen in de brief dat de Afdeling advisering van de Raad van State een aantal opmerkingen bij het ontwerpbesluit had. Deze werden opgenomen in de memorie van toelichting van het conceptwetsvoorstel¹. Hierover hebben deze leden een aantal vragen. In de inleiding van de memorie van toelichting van het conceptwetsvoorstel lezen de leden op pagina 2 in de tweede alinea dat, ter voorbereiding op de terugmeldverplichting bij vermeende onjuistheden, inmiddels steeds meer bestuursorganen reeds vrijwillig onjuistheden terugmelden. Deze leden zouden graag vernemen om welke bestuursorganen, buiten de in de brief genoemde Belastingdienst, het gaat alsook om wat voor afwijkingen en welke aantallen het gaat?

Voorts lezen de leden van de PVV-fractie in paragraaf 1.3 van de memorie van toelichting van het conceptwetsvoorstel, onder «ongewenste prikkels bij vergoedingen voor handelsregisterinformatie», dat het schrappen van de vergoedingen voor de (incidentele) inzage of verstrekking van handelsregistergegevens de prikkel tot doorverkoop bij private grootafnemers zal moeten wegnemen. Het onder paragraaf 2.4 beschreven abonnement met toegangsbijdrage biedt daarentegen de mogelijkheid voor partijen om voor een jaarlijks bedrag ongelimiteerde toegang af te kopen en daarmee over een complete kopie van het Handelsregister te beschikken die dan toch weer veelvuldig verhandeld kan worden. Deze leden zouden graag vernemen of het kabinet deze zorg deelt en of zij haar antwoord daarin kan onderbouwen. In hoeverre kan de onder hoofdstuk 3 vermelde doelbinding hier borging aan bieden?

Verder lezen de leden van de PVV-fractie in de memorie van toelichting van het conceptwetsvoorstel onder paragraaf 2.2 op bladzijde 7 in de tweede alinea over een verdeling van de entiteiten over twee groepen: enerzijds de groep eenmanszaken en anderzijds de groep overige ondernemingen en rechtspersonen. De (her)invoering van de jaarbijdrage bij de groep eenmanszaken maken dat de Kamer bij de invordering van verschuldigde betalingen bij deze groep rekening dient te houden met doenvermogen en met de invloed van persoonlijke omstandigheden die maatwerk kunnen vereisen. Dergelijke zaken beperken zich niet enkel tot eenmanszaken. Derhalve zouden deze leden willen weten waarom voor deze verdeling is gekozen en niet voor een verdeling op basis van bijvoorbeeld wettelijk aansprakelijk enerzijds en niet-wettelijk aansprakelijk anderzijds?

¹ Bijgevoegd als bijlage bij de brief d.d. 8 mei 2024 inzake «Voortgang Datavisie Handelsregister» (Kamerstuk 32 761, nr. 298).

Tot slot lezen de leden van de PVV-fractie in paragraaf 5.2 over de mogelijkheid tot een audit bij grootverbruikers. Deze leden willen graag weten of dergelijke audits door derde partijen worden uitgevoerd of door de Kamer. Graag zien zij een onderbouwing van uw beantwoording.

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de voortgang Datavisie Handelsregister. Deze leden onderschrijven het belang van de vrije toegankelijkheid van data uit het Handelsregister en zien ook de noodzaak in van het komen tot een alternatieve financieringsvorm voor de Kamer van Koophandel (KvK). Over de voortgang van deze datavisie hebben zij enkele vragen (n.a.v. bijlage 1, memorie van toelichting van het conceptwetsvoorstel wijziging Handelsregisterwet 2007 i.v.m. financiering handelsregister).

Vragen naar aanleiding van de memorie van toelichting van het conceptwetsvoorstel (bijlage bij brief d.d. 8 mei 2024 inzake «Voortgang Datavisie Handelsregister» Kamerstuk 32 761, nr. 298).

Algemeen

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie hebben voorsnog geen uitgebreide bezwaren tegen het financieringsvoorstel zoals dat nu voorligt. Wel vragen deze leden op basis waarvan verwacht kan worden wat de financieringsbehoefte van de KvK is. Zij lezen dat er nu wordt uitgegaan van € 25 per jaar. Wat gebeurt er wanneer blijkt dat de opgehaalde gelden hoger zijn dan vooraf verwacht? Betekent dit dat de Rijksbijdrage omlaag gaat, vloeit het overschot naar het eigen vermogen of wordt de jaarbijdrage het jaar daaropvolgend verlaagd? Kan de Minister aangeven wat haar voorkeur heeft?

1.3 Achtergrond en probleembeschrijving

Europese ontwikkelingen naar laagdrempelige, kosteloze informatie uit bedrijvenregisters

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie onderkennen het belang van laagdrempelige, kosteloze informatie uit bedrijvenregisters. Deze leden waarderen tevens de aandacht voor privacy in de memorie van toelichting. In dat kader hebben zij vragen over de kosteloze gegevensuitwisseling tussen de nationale bedrijvenregisters volgens het principe éénmalige vastlegging, meervoudig gebruik. In hoeverre wordt de privacy van ingeschrevenen in het nationale handelsregister beschermd als er ook sprake is van uitwisseling met andere nationale handelsregisters? Kan er sprake zijn van een situatie waarbij de KvK systematische verstrekking van gegevens beperkt (tenzij een entiteit een abonnement afsluit voor het systematisch inzien en verstrekken van gegevens), waarbij genoemde entiteit dezelfde gegevens via een ander nationale handelsregister wél op een systematische manier kan inzien? In hoeverre worden gegevens die in het handelsregister van de KvK worden afgeschermd bij gegevensuitwisseling met andere nationale handelsregisters eveneens afgeschermd? Bestaat er een risico dat deze afgeschermd gegevens via een dergelijke omweg alsnog beschikbaar zijn voor mogelijke kwaadwillenden?

2.4 Abonnement met toegangsbijdrage

Toegangsbijdrage voor systematisch inzien en verstrekken

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie lezen dat het voornemen bestaat om (groot)afnemers die het handelsregister niet incidenteel en stuks-gewijs raadplegen, maar systematisch willen bevragen via systeem-systeemkoppelingen daartoe een abonnement aan te bieden waarbij periodiek een toegangsbijdrage is verschuldigd. Deze leden hebben geen bezwaar tegen dit voornemen. Wel hebben zij vragen over wat de Minister en de Kamer van Koophandel verstaan onder «incidenteel» en «systematisch». Zijn er plannen om dit op enige wijze te definiëren? Indien het niet mogelijk is om nu een precies cijfer te noemen, is het dan mogelijk om aan te geven in welke orde van grootte er gedacht moet worden? Valt een ondernemer die bijvoorbeeld in een maand 150 nieuwe handelsrelaties aangaat en informatie over deze handelsrelaties in het handelsregister wil opzoeken onder «systematisch» gebruik?

Daarnaast vragen de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie in hoeverre er kan worden voorzien in de behoefte van afnemers die eenmalig grote hoeveelheden data uit het handelsregister willen afnemen, zonder dat een jaarlijks abonnement voor systematisch inzien van data daar toereikend voor is. Hierbij denken deze leden met name aan (onderzoeks-)journalisten, (student-)onderzoekers en vakbonden. Is het voor hen mogelijk om relatief grote hoeveelheden data uit het handelsregister af te nemen tegen een eenmalige bijdrage, zonder gebruik te hoeven maken van systeem-systeemkoppelingen? Voorziet het voorstel in mogelijkheden of dienen zij – met inachtneming van de technische beperkingen die de website van de KvK oplegt om misbruik tegen te gaan – deze hoeveelheden data «incidenteel» te verkrijgen? Op welke wijze is de Wet implementatie open data richtlijn bepalend voor de toegang tot deze data voor organisaties met maatschappelijk belang en de vorm waarin de data beschikbaar wordt gesteld?

2.5 Vervallen van de betalingsverplichting bij incidentele inzagen en verstrekkingen

Grondslag kosteloze inzage en verstrekking gegevens

De leden van de GroenLinks-PvdA snappen de noodzaak voor technische maatregelen om misbruik te voorkomen, zoals anti-scraping maatregelen of monitoring en beperking van het aantal bevestigingen vanaf één IP-adres. Tegelijk maken deze leden zich zorgen over technische maatregelen die onterecht toegang tot gegevens beperken, zoals wanneer grote getallen gebruikers vanaf een gedeeld publiek IP-adres – zoals vanaf een universiteitscampus – toegang vragen tot handelsregisterdata. Kan de Minister aangeven of er plannen zijn om technische maatregelen te evalueren? Wordt in deze evaluatie ook meegenomen hoe groot het probleem van onterechte beperking van toegang tot gegevens is en hoe deze problemen gemitigeerd kunnen worden?

4. Uitvoering, toezicht en handhaving

Maatwerk

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie waarderen het dat er maatwerk wordt geboden door de KvK wanneer een factuur redelijkerwijs niet geïnd kan worden, bijvoorbeeld in het geval van surseance van betaling, faillissement etc. Ook in andere (schrijnende) gevallen zal de Kamer maatwerk toepassen en kunnen afzien van het versturen of innen van een

factuur. Deze leden zijn hier blij mee en juichen het toe dat de menselijke maat wordt toegepast. Wel zijn zij kritisch op de mogelijkheid van willekeur in de toekenning van maatwerk. Kan de Minister aangeven of dit voornemen in een niet-uitputtend maatwerkbeleid kan worden gegoten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief d.d. 8 mei jl. inzake Voortgang Datavisie Handelsregister en wensen hierover nog enkele aanvullende vragen te stellen.

De leden van de VVD-fractie lezen dat de wijzigingen in de Handelsregisterwet in delen worden doorgevoerd, vanwege budgettaire redenen in relatie tot de inwerkingtreding van Europese wetgeving per 1 januari 2025. Wat zijn deze budgettaire redenen precies? En waar komen deze budgettaire gevolgen precies vandaan? En bij wie komen deze budgettaire redenen voornamelijk terecht?

De Minister geeft aan dat er in de tweede tranche wijzigingen van de Handelsregisterwet onder andere een verbod op het gebruik van Handelsregister (HR)-gegevens voor direct marketing doeleinden zit. De leden van de VVD-fractie vragen of de Minister een specificatie kan geven van direct marketing doeleinden? Is het bekend wat voor soort bedrijven gebruik maken van de Handelsregisterwet voor direct marketing doeleinden?

Per 15 december 2023 is, vooruitlopend op de aanpassing van de Handelsregisterwet, de KvK gestopt met het product HR-publicaties. De leden van de VVD-fractie lezen dat dit een informatiestroom opleverde met veel persoonsgegevens. Welke persoonsgegevens zaten hier voornamelijk tussen? Deze leden vragen verder op welke manier er wordt gelogd wie welke informatie heeft opgevraagd, ook in de betaalde omgeving.

In december vorig jaar zijn de eerste serviceprovider overeenkomsten gesloten tussen de KvK en commerciële afnemers van data. De leden van de VVD-fractie vragen waar commerciële afnemers van data deze data voornamelijk voor gebruiken? Bovendien vragen deze leden in hoeverre het gewenste verbod van de Minister op telemarketing op basis van een klantrelatie, zoals beschreven in de Consumentenagenda, een rol speelt in de behoefte van data uit het Handelsregister door commerciële afnemers?

De leden van de VVD-fractie hebben twijfels over of de voorgestelde systematiek van financiering ongewenste massale data-opvraag tegengaat. Op welke manier worden «data-cowboys» verstoord? En zijn er andere mogelijkheden om data-cowboys te controleren of het werk moeilijk te maken? Is het mogelijk om hier afspraken over te maken?

De leden van de VVD-fractie lezen dat regie op eigen gegevens een mechanisme is dat tegemoet komt aan de behoeften voor verschillende maatregelen, en dat de doorontwikkeling van MijnKvK ervoor zorgt dat ingeschrevenen eigen gegevens beter zelf kunnen beheren. Deze leden vragen of er gegevens bekend zijn van hoe veel ingeschrevenen de eigen gegevens zelf beheren. Hoe veel wijzigingen zijn er bijvoorbeeld door ingeschrevenen zelf doorgegeven?

Volgens de Minister is er op dit moment een berichtenstelsel in ontwikkeling. Echter is de KvK gezien de onzekere doorlooptijd alternatieve opties aan het verkennen voor een eigen digitaal berichtenstelsel. De leden van de VVD-fractie vragen waar deze onzekere doorlooptijd

vandaan komt en wat hier de oorzaak van is. Deze leden zijn van mening dat er beter ingezet kan worden op de versnelling van het Federatief Berichtenstelsel (FBS) in plaats van het verkennen van alternatieve opties door het KvK, die ongetwijfeld een kostbaar alternatief zal zijn voor een korte termijn gelet op de ontwikkeling van het FBS.

De leden van de VVD-fractie lezen dat er op dit moment in de praktijk katvangers worden ingezet door natuurlijke personen met een bestuursverbod, om dit bestuursverbod te ontlopen en zo alsnog de rol van bestuurder kunnen aannemen. Heeft de Minister zicht op hoe veel katvangers er worden ingezet om een bestuursverbod te ontlopen?

De Minister is op dit moment de mogelijkheid aan het verkennen om de KvK meer ruimte te geven om bij twijfel een inschrijving of mutatie in het HR niet direct door te voeren en/of te weigeren, zodat uitbuiting of frauduleuze praktijk vroegtijdig gesignaleerd/in de kraag gevat kunnen worden. De leden van de VVD-fractie vragen waar de KvK deze twijfel op gaat baseren? Heeft de Minister al scherp welke beoordelingscriteria hiervoor gehanteerd dienen te worden of maakt de KvK deze criteria zelf? Deze leden onderschrijven het belang van het vroegtijdig signaleren van frauduleuze of uitbuitende praktijken, maar hechten tegelijkertijd ook grote waarde aan de laagdrempelige manier om een bedrijf te starten. Zij zijn van mening dat hier een goede balans in gevonden dient te worden.

De leden van de VVD-fractie lezen dat het verdienmodel van de KvK, mede door de ontwikkelingen rondom het Handelsregister onder druk staat en er nieuwe modellen onderzocht worden. Zo wordt er ook gekeken naar een jaarbijdrage van ingeschrevenen. Deze leden vragen of er is gekeken naar buitenlandse evenknieën van de KvK, en met name naar hoe deze evenknieën hun diensten financieren. Zo nee, is de Minister bereid om hiernaar te kijken en daarin ook breder naar de financiering en verdienmodellen van buitenlandse evenknieën van de KvK? Daarnaast vragen deze leden van of andere landen ook een vorm van jaarlijkse bijdrage kennen voor ingeschrevenen. Zal de jaarlijkse bijdrage gaan gelden voor alle rechtsvormen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de NSC-fractie

De leden van de NSC-fractie hebben kennisgenomen van de brief d.d. 8 mei jl. inzake Voortgang van de Datavisie Handelsregister. Daarbij hebben deze leden nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de NSC-fractie lezen dat per 1 juli 2024 telefoonnummers niet meer openbaar worden gemaakt. In het voorjaar van 2022 is dit al gedaan voor bijvoorbeeld persoonsnamen. Daarom vragen zij waarom deze afweging pas ruim twee jaar later is gemaakt voor telefoonnummers. Daarbij vragen de leden van de NSC-fractie ook of er nog andere persoonsgegevens zijn die op termijn afgeschermd kunnen worden, maar dat nu nog niet zijn.

De leden van de NSC-fractie lezen dat het bezoekadres van een onderneming en rechtspersoon nu wordt afgeschermd bij bedreiging. Daarbij vragen deze leden of dit betekent dat dit deze gegevens niet standaard worden afgeschermd en waarom die keuze is gemaakt.

De leden van de NSC-fractie lezen dat nog moet worden ingevuld hoe de gegevens van Verenigingen van Eigenaars (VvE's) verder kunnen worden afgeschermd. Daarbij vragen deze leden of de Minister bereid is om hierbij dezelfde maatstaven te hanteren als voor zzp'ers, aangezien de

gegevens van VvE's vaak woonadressen en gegevens van natuurlijke personen bevatten.

De leden van de NSC-fractie lezen dat bepaalde organisaties autorisatie hebben om afgeschermd gegevens in te zien. Daarbij vragen deze leden welke niet (semi-)publiekelijke organisaties dergelijke autorisaties hebben en wie er bepaalt welke organisaties deze autorisaties krijgen.

De leden van de NSC-fractie lezen dat er een voorstel is voor een jaarlijkse bijdrage, waarbij extra bevraging van gegevens niet tot meer kosten leidt. Naar aanleiding daarvan vragen deze leden hoe de regering wilt voorkomen dat dit leidt tot overbevraging en veelvuldig verzamelen van gegevens.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brief d.d. 8 mei jl. inzake Voortgang Datavisie Handelsregister en hebben hierover nog enige zorgen en vragen.

De leden van de CDA-fractie lezen dat het nieuwe financieringsmodel zal bestaan uit drie onderdelen, namelijk de reeds bestaande initiële inschrijfvergoeding voor startende ondernemers en de (mogelijk aangepaste) inputfinanciering van publieke afnemers, aangevuld met een toegangsbijsdrage voor afnemers voor een aansluiting op machine-to-machine kanalen en een jaarbijsdrage voor alle ingeschrevenen. Deze leden hebben hierover enkele vragen: Wie betalen op dit moment de inschrijfvergoeding? Gaat dit alleen om startende ondernemingen of om alle startende organisaties en rechtspersonen? Hoe wordt deze inschrijfvergoeding vastgesteld? Kan de KvK deze jaarlijkse bijsdrage zelfstandig jaarlijks verhogen? Deze leden merken op dat de inschrijfvergoeding nu al hoger is (€ 80,10) dan eerder in Kamerbrieven is beoogd (€ 75) en vragen hierover een reactie. Hoe hoog wordt de inschrijfvergoeding per 1 januari 2025? Waarom is gekozen voor een jaarlijkse bijsdrage voor alle ingeschrevenen? Hoe hoog wordt deze jaarlijkse bijsdrage? Is de jaarlijkse bijsdrage voor alle ingeschrevenen even hoog? Hoe wordt deze jaarlijkse bijsdrage vastgesteld? Kan de KvK deze jaarlijkse bijsdrage zelfstandig jaarlijks verhogen, los van eventuele inflatiecorrectie?

De leden van de CDA-fractie vragen specifiek aandacht voor de situatie van verenigingen. Uit meerdere rapporten blijkt dat verenigingen het zwaar hebben vanwege gestegen kosten en toenemende administratieve lasten. Waarom moeten dan ook verenigingen een jaarlijkse bijsdrage gaan betalen? Wat levert deze jaarlijkse bijsdrage verenigingen specifiek op? Is overwogen om verenigingen uit te zonderen van de jaarlijkse bijsdrage, gezien de uitdagingen en administratieve lasten waarmee zij al te maken hebben? Wat zou het kosten om verenigingen uit te zonderen van de jaarlijkse bijsdrage? Hoe zouden deze kosten op alternatieve wijze gedekt kunnen worden uit de andere onderdelen van het financieringsmodel? Denk aan het verhogen van de toegangsbijsdrage voor afnemers van Handelsregisterbulkdata, of het verhogen van de jaarlijkse bijsdrage van andere ingeschrevenen. Deze leden ontvangen graag op deze vragen een afzonderlijk antwoord.

De leden van de CDA-fractie vragen of er in het Handelsregister een onderscheid te maken is in de grootte van ondernemingen en organisaties, zoals ondernemingen tot 10 personen in dienst of kleine verenigingen (bijvoorbeeld minder dan 50 leden)? Zo ja, is overwogen om de jaarlijkse bijsdrage en/of de inschrijfvergoeding hiervan afhankelijk te maken, dat wil zeggen door van grotere ondernemingen en organisaties

een hogere bijdrage te vragen zodat kleine organisaties en het mkb ontzien worden?

II Antwoord/reactie van de bewindspersoon